

# ME MÄÄTTÄSET

MÄÄTTÄSTEN SUKUSEURA RY,



*Numero 1 (2024)*

# SISÄLTÖ

ALKUSANAT 3

MÄÄTTÄSTEN SUKUSEURAN SYNTY 4

KOTISEUTUMATKOJA 6

SUKUTUTKIMUKSEN ALKUVAIHEITA 8

MÄÄTTÄSSUVUN SUKUTIETOKANTA 10

JONNE AARONKII ON MÄÄTTÄSII 12

MITEN SUKUKIRJANI SYNTYI 14

MÄÄTTÄSIÄ MOLEMMIN PUOLIN 1918 LEVOTTOMUUKSISSA  
16

SUKUSEURAN VAAKUNA 18

SUKUTOIMINTAAN KOTISEUTUMATKOJEN KAUTTA 20

NAANTALIN HISTORIA ALKAA LUOSTARISTA 24

MAATTASSUKU.FI 26

SUKUKIRJAMME 28

**“Sukuseuran tarkoituksena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta jäsentensä keskuudessa.”**

# ALKUSANAT

Luet Määttästen Sukuseuran ensimmäistä jäsenlehteä. Tätä ennen on julkaistu 2006 Sukukirja "Määttästen suvusta ennen evakkoaikaa". Kotisivumme "maattassuku.fi" tietenkin olemassa ja myös facebook-ryhmä. Miten lehti mahtuu tähän kokonaisuuteen? Sen aika näyttää.

Idean lehdestä esitti *Hannu Määttänen* (Helsinki), ja malliksi Parviaisten Sukuseuran vuosilehden "Parviaisten parissa". Tuleeko omasta lehdestämme vuosittain ilmestyvä? Se riippuu siitä, minkälaisen vastaanoton lehti saa.

Lehden nimen keksi *Timo Määttänen*.

Kiitos kaikille kirjoittajille! Aineistoa ja juttuideoita saimme runsaasti myös tuleviin lehtiin. Pyysimme kirjoittamaan oman sukutarinan tai merkittävistä sukulaisistamme. Pyyntö on edelleen voimassa.

Lehti ei maksa teille mitään. Jos kuulut sukuun, suosittelimme liittymistä Sukuseuran jäseneksi kotisivujen kautta! Osoite on [maattassuku.fi](http://maattassuku.fi).

***Teppo Määttänen, vt. päätoimittaja***



# MÄÄTTÄSTEN SUKUSEURAN SYNTY

## ALUSSA EPÄVIRALLISTA

**Kanneljärven Pitäjäjuhlat ja Syystapaaminen oli koonnut Määttässukuisia yhteen pitkiä aikoja, jopa varta vastenkin. Jossain vaiheessa alettiin varata siihen erikseen tilakin, jossa voitiin kokoontua virallisen ohjelman jälkeen. Osanottajia riitti välillä kymmeniäkin.**

Vuonna 1998 *Paavo Määttänen* kertoi Matti Pekanpoika Määttäsen suvusta ja Salon *Hannu Määttänen* esitteli kalvoja suvusta.

Tuossa ”kokouksessa” päätettiin jatkaa kokoontumisia Kanneljärven Pitäjäjuhlien yhteydessä ja matkustaa Kanneljärvelle heinäkuun puolivälissä 1999. Paikalla oli 29 Määttässukuista.

Sukuyhteyksiä hoitamaan valittiin seuraava toimikunta: Hannu Määttänen Salo, *Markku Määttänen* Sauvo, *Eero Määttänen* Ilomantsi, *Eeva Melkas* Helsinki, *Maire Kärkäs* Hämeenkoski ja kokoonkutsujaksi *Juhani Määttänen* Kotka. Kotiseutumatkalle lähtikin 18 henkilöä.

## SUKUSEURAA PERUSTETAAN

Syksyllä 16.10.1999 toimikunta (Juhani Määttänen, *Leena Merikallio*, Markku

Määttänen ja Salon Hannu Määttänen) kokoontuivat Karjala Talolla Kanneljärveläisten syystapaamisen yhteydessä. Siinä päätettiin, että sukuseuran perustava kokous pidetään Salossa Moisio koululla 11.6.2000 Kanneljärven Pitäjäjuhlan yhteydessä. Sääntöehdotuksen kokosi Markku Määttänen ja se käsiteltiin kokouksessa. (Mulla on siitä kokouksesta kuvia mutta vaikka kissojen ja koirien avulla etsin, en löydä).



Sukuseuran kokoontuminen Salon Tapiolassa

Ennen tuota kokousta pidettiin edellisenä iltana Salon Vuohensaareen illanvietto, jossa oli mukana 17 henkilöä.

Itse sunnuntai kokoukseen tuli runsas osanotto, 29 henkilöä. Sukuseura päätettiin perustaa ja säännötkin taidettiin hyväksyä. Hallitus (*Leena Ollas*, *Markku Nikkanen*, Hannu Määttänen, Juhani Määttänen, Markku

## Määttästen sukuseura perustetaan Salossa

Muottilan Määttästen sukuseuran perustava kokous pidetään Salossa kesäkuussa. Sukuseuran toiminta aiotaan panna käyntiin Kanneljärven pitäjäjuhlien yhteydessä 11. 6.

Kokouksessa päätetään seuran säännöt, keskusjärjestö, jäsenmaksu ja valitaan seuralle hallitus. Lisäksi valitaan tarvittavat toimihenkilöt kuten seuran sihteeri ja rahastonhoitaja.

Sukuseuran ensimmäinen kokous pidetään klo 15.00 Moisio koulun auditoriossa heti Kanneljärven pitäjäjuhl-

en jälkeen. Kokouksessa keskustellaan seuran toimintavoista ja kotiseutumatkasta Kanneljärvelle.

Muottilan Määttäsiä ovat Kanneljärven Häme 53 maatilan alkuperäisten omistajien *Tuomas Heikinpoika Määttäsen* syntynyt 24.11.1804 ja *Saara Kiesin* syntynyt 20.4.1811 sekä *Jooseppi Heikinpoika* syntynyt 12.2.1819 ja *Eeva Määttäsen* syntynyt 14.1.1828 jälkeläisiä.

Ennen sukuseuran perustamista pidetään vapaaehtoinen

illanvietto Vuohensaaren leirintäalueella Salossa, Siellä on mahdollisuus saunaan, uida ja grillata omia eväitä. Vuohensaareen lähdetään Salon torilta 10.6. Iauantaina klo 17. Illanviettoon pitää ilmoittautua 26.5. mennessä *Markku Määttäselle* puh. 0400-951 463 tai (02) 473 0808.

Sukuseuran perustamishankkeesta antavat lisätietoja *Juhani Määttänen* (05) 228 5265 iltaisin, *Hannu Määttänen* 0400-227574 ja *Markku Määttänen* 0400-951 463.

Karjala-lehti 11.5.2000

Määttänen ja *Tuula Viikman*) sai töitä. Hallitus kokoontui 30.7.00 Tuusulassa ja 5.11.00 Siltakylässä.

## TOIMINTA JATKUU

Toimintapäivää vietettiin Salossa Tapiola-Yhtiöiden tiloissa 21.1.01 13 henkilön voimin.

Näin lähti alkuun Määttästen Sukuseura. Ensimmäinen puheenjohtaja oli Kotkan *Juhani Määttänen* ja sihteeri/rahastonhoitaja Sauvon *Markku Määttänen*.

**Hannu Määttänen**  
(PaavallaisHermannikaaleviHannu)



# KOTISEUTUMATKOJA

*Ennen Sukuseuran perustamista tehtiin kotiseutumatka vuonna 1999.*



Kotiseutukuvassa takana Markku Määttänen, Taisto Vilkman, Liisi ja Seppo Haavisto, Juhani Määttänen, Ari Mäenpää, Vesa Penttilä, Eija Määttänen ja Pentti Ijäs. Eturivissä Tuula Vilkman, Kalevi ja Anja Korpiaho, Sirpa Ijäs, Marika Kuusisto, Seija Penttilä, Leena ja Hanna Ollas. Edessä Marko Määttänen.

Kuvasi Kari Kultra 18.7.99 Vehkalahden Neuvottomassa.

*Sukuseuran ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa kotiseutumatka oli 2004. Matkanjärjestäjäksi sen jälkeen vakiintui Kanneljärvi-säätiö.*



# SUKUTUTKIMUKSEN ALKUVAIHEITA

Aloitin oman suvun tutkimuksella tavalliselle paperille kaaviota piirustaen lähisuvun kertomusten mukaisesti. 1980-luvulla hankin tietokoneen, jossa wp - kirjoitusohjelmalla kirjasin sukutietoja. Tiedot piti siirtää 90-luvulla Brother's Keeper -sukuohjelmaan, johon sain *Lasse Laasoselta* suomenkielisen valikon. Ohjelmasta on tullut uusia Windows-versioita, mutta tiedot ovat siirtyneet kohtuullisen hyvin uudempiinkin ohjelmiin.

Määttästen Sukuseura alkoi suunnittelemaan 2003 sukukirjan tekoa. Seuran silloisella puheenjohtajalla *Martti Määttäsellä* oli sama sukuohjelma, jonka rekisteröimisessä hän auttoi myös minua. Rekisteröinti mahdollisti suuremman tietokannan ja monipuolisen tulostusmahdollisuuden.

Minulla oli jo siinä vaiheessa kerättyinä aika paljon sukutietoa äitini kotikylästä Harjusta ja isäni lähisuvusta Hötsölän, Hämeenkylässä, Jokelan ja Liikolan alueelta. Olin hankkinut mikrofilmien lukulaitteen ja mormoniyhteisön tallettavat Uusikirkko VI sukuhistoriatietoja sisältävän filmikortiston. 1991 Kannel-säätiö hankki Salon kirjastoon Uudenkirkon mikrofilmattut rippikirjat vuoteen 1899 asti. Kirjastossa kävin läpi matrikkeleita ja kotona Siirtokarjalaisten

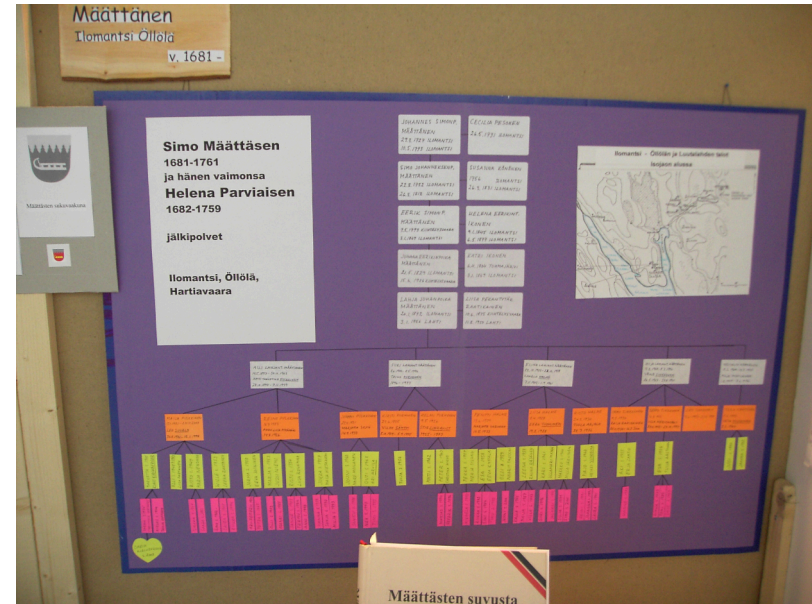
tien kaikki osat olivat käytössä. Vuoden 2004 aikana kävin Mikkelin arkistossa useita kertoja yksin sekä Martin ja *Markun* kanssa, lähinnä Kanneljärven ja Uudenkirkon sukuja kirjaamassa. Martti etsi tietoja ajasta ennen kirkonkirjoja, Markku sukuun liittyviä tarinoita ja minä lähinnä 1900-luvun rippikirjoja.

Tietojen suuren määrän vuoksi tarkkuus kärsi, varsinkin päivämäärien osalta. Osa tiedoista oli rippikirjojen päiväyksiä, osa historiakirjoista ja aivan loppuvaiheessa myös Hiski-tiedostoista. Hiski-kirjat olivatkin ehkä tärkein työväline P-K:n Ilomantsi – Kiihtelysvaara tietojen saannissa.

*Marjatta Pulkkinen* ja *Kyösti Thum* (kuvassa) olivat tärkeimpiä tarkan tiedon antajia niistä suvuista.



Raudun tiedot tulivat pääasiassa mikkeliiläisen *Antero Määttäsen* kerääminä ja Pyhäjärven uudemmat sukupolvet *Aulis Määttäseltä*. Turun Maakunta-arkistossa kävin näitä tietoja myös etsimässä ja täydentämässä.



Muutamaa tietoon tullutta nimeä ei osattu yhdistää sukuketjuun.

Ilomantsin, Pyhäjärven, Raudun sukujen osalta olimme enimmäkseen muilta saamiemme tietojen varassa, joten osakseni jäi lähinnä kirjata muiden lähettämiä sukutietoja. Kirjassa rajattiin sukutiedot isälinjaan tai muuten määttäsnimeä kantaviin. Päivämäärät ja puolisetiedot otettiin mukaan vielä 20-luvulta, mutta 30-40 – luvuilla syntyneistä vain vuosiluvut. Näin siksi, etteivät resurssit riittäneet lupakyselyihin. Toisaalta Kannaksen seurakunnat lopettivat toimintansa 1949. 50-luvun tiedoista olisi tullut hyvin vajavainen.

2010 julkaistussa lisäosassa oli mukana jo 30-lukulaisten perheitä. Naislinjat otettiin mukaan sukuseuran tiedostoihin vasta kirjanteon jälkeen. 1900-luvulla ja hieman aiemminkin muodostettujen perheiden kaikki jälkeläiset on pyritty lisäämään sukutietokantaan.

Vastuu sukuseuran tietokannasta on nyt *Outi Ritarilla*.

Nykyisin minä vielä aikani kuluksi lisäilen ja tarkistan päivämääriä omaan tietokantaani, jossa jälkipolven mukana tulee mukaan myös uusia sukuja.

**Paavo Määttäsen**



# Määttässuvun sukutietokanta



Kuvassa on pienoismalli Kanneljärven kirkosta ja Viipurin pyöreästä tornista tikuista rakennettuna. Käkisalmelainen Unto Komonen on luonut upeat ja useimmat luovutetun Karjalan kirkoista.

Outi Ritari



Oman sukuhaaran tietoja voi tutkia sukukirjasta, mutta myös ottamalla yhteyttä Outi Ritariin, jolla on sukutietokanta tietokoneessa.

Tietokannasta saan muodostettua jälkeläiset ja esipolvet, jotka voi tarvittaessa itse tulostaa.

Saan myös lisättyä esim.puolison, lapsen, sisaren ja vanhemmat jos kysyjä haluaa näin. Syntymäaika ja paikka olisi hyvä kirjata tietokantaan. Oman sukuhaaran tiedot saa tietokannasta, ilmoittamalla etu- ja sukunimen (naisilla tyttönimen) sekä syntymäajan.

Täydennys henkilön tietoihin onnistuu etsimällä ensin omat tiedot ja lisäämällä esim. lapsien, sisarusten ja puolison tiedot.

Ilmoitathan muutoksista omista ja sukusi perhetiedoissa.

Vastaa mielelläni sukutietokantaan liittyviin kysymyksiin mieluiten sähköpostitse. Kerrothan viestissä hieman taustaa, jotta oikeat sukutietosi löytyvät helpommin.

Outi Ritari, sukutietokannan ylläpitäjä, sähköpostiosoite outi.ritari@gmail.com



# Jonne Aaronkii on määttäsii

**Määttästen suku on tunnetusti musikaalista väkeä. Yksi tunnetuimmista musisoivista on äitinsä kautta Määttästen sukuun kuuluva *Jonne Aaron Liimatainen*.**

Hän on moniosaaja: laulaja, lauluntekijä ja tuottaja. Hänet tunnetaan parhaiten sooloartistina sekä Negative-yhtyeen keulakuvana.

Musiikkiuransa Jonne Aaron aloitti vuonna 1997 Negative-yhtyeen laulajana. Yhtye on julkaissut viisi studioalbumia ja saavuttanut myös kansainvälistä menestystä ja ollut mm. Emma-ehdokkaana viisi kertaa.

Jonne Aaron osallistui Vain elämää -ohjelmaan sen ensimmäisenä vuonna 2012. Hän on sittemmin julkaissut useita sooloalbumia, joista ensimmäinen on myynyt platinaa ja toinen kultaa. Monista kappaleista on tullut radiohittejä, muun muassa "Yksin", joka oli 2010-luvun kahdeksanneksi soitetuin kotimainen radiokappale. Jonne Aaron on säveltänyt ja sanoittanut kappaleita myös muille artisteille, kuten Popedalle, *Suvi Teräsniskalle* ja edesmenneelle *Topi Sorsakoskelle*, jonka oli tarkoitus äänittää kokonainen albumi Jonne Aaronin ja *Vexi Salmen* kirjoittamia lauluja. Tämä ei kuitenkaan ehtinyt ennen kuolemansa levyttää muita kuin kappaleen Viimeiseen korttiin.



Uransa aikana Jonne Aaron on palkittu useilla eri musiikkialan palkinnoilla mm. Iskelmä Gaalassa. Hän on menestynyt myös ulkomailta. Mm. Japanissa hänet valittiin vuoden rocktähdiksi vuonna 2004.

Viimeisin singlelevy Sydämenlyöntejä ilmestyi hiljattain hänen 40 -vuotissyntymäpäivänsä tienoissa.

Jonne Aaron on taistellut itsensä merkittäväksi taitelijaksi varsin heikoista lähtökohdista huolimatta ja ehkä juuri siksi hän osaa tulkita suomalaisten tunteja musiikissaan.

Voimme vain nostaa hattua hänen sitkeydelleen ja kuunnella nautinnolla hänen musiikkiaan.

**Kirsi Laine**



(Valokuva: Tiina Routamaa)

# Miten sukukirjani syntyi

Julkaisin elokuussa 2022 "Sukujeni matkassa" -kirjan, joka kertoo vanhempieni ja isovanhempieni sukujen tarinan.

Äitini (Lahja Rinne) sukujuuret ovat Satakunnassa Tyrvällä ja isäni (Toivo Määttänen) suvun alkukoti on Karjalan kannaksella Muolaassa.

Jo 2010-luvulla kirjoitin muutaman tarinan 1950-luvun elämänmenosta ja lapsuuden kesistä Sääksmäen mummolassa ja perheemme alkuajoista samalta vuosikymmeneltä Urjalan Honkolassa.

Ajatus kokonaisen sukukertomuksen kirjoittamisesta syntyi ja vahvistui vuoden 2020 lopulla. Alkusuosituksenä olivat siskoni Sirkkan muistiin merkitsemät rupatteluhetket 1970-luvulta alkaen. Sirkka sai mummomme Lyydian ja äitimme Lahjan muistelemaan omia lapsuutensa ja elämänsä vaiheita Satakunnassa ja Hämeessä.

Määttässukuinen Taimi-tätimme oli vuosia vastahakoinen kertomaan muistojaan synnyinseuduiltaan Karjalan kannakselta. Elämänsä lopulla hän sitten Sirkkan suostuttelemana innostui tarinoimaan sukunsa alkuvaiheista aina pelonsekaisia evakkomatkoja myöten.

Maanantaina 22.3.2021 alkaneen kerrontani edetessä olen sekä omin sukumuistoin että haastatteluin koonnut



suku- ja perhekohtaisia tarinoita. Edeltävää sukupolvea edustavalta Toivo-enoltamme, omilta sisaruksiltani ja monilta serkuiltamme kirja-aineistoa tuli lähes koko kirjoittamiseni ajan. Kirjan oikoluvun ja rakenteen muokkauksessa on tyttäreni Elissa ollut korvaamaton apu- ja tukihenkilö.

Lähes kahden vuoden ja noin 700 tunnin kirjoitusrupeama kaikkine taustaselvityksineen oli minulle mielenkiintoinen ja koskettava matka lähisukujeni yli satavuotisiin elämänvaiheisiin.

Sukujeni ihmiset liittyvät pieneltä osin oman kansakuntansa historiaan ja siihen kehitykseen, joka on nostanut Suomen esikuvaksi ja mallimaaksi monilla elämänaloilla koko maailmassa.

Ulkomitoiltaan kirja on A4-kokoinen käsittäen 150 sivua, joilla tekstiä elävöittää 120 valokuvaa.

**Timo Määttänen**



Allekirjoittaneelta kirjaa on edelleen saatavilla, 0407789441. Rauhallista vuotta 2024!



# MÄÄTTÄSIÄ MOLEMMIN PUOLIN 1918 LEVOTTOMUUKSISSA

Salolainen toimittaja ja tietokirjailija **Antti Rämänen** totesi, että sisällissodan ajoilta ei juuri ole tietoa punaisten ja valkoisten kahinoista Karjalan Kannaksen alueelta. Onko se vaiettu alue? Ja löytyisikö niistä tietoa? Niinpä hän innostuneesti otti virkavapaata, alkoi etsiä monista eri tietolähteistä tietoa ja kokosi ne kirjaan nimeltä **Rikottu Rajamaa** (ISBN 978-951-1-46414-3).

Rämänen kertoi salolaisen sukututkijan **Paavo Määttäsen** olleen paljon avuksi kirjan kirjoittamisessa.

Antti ei itse ehtinyt koskaan käymään Kannaksella. Hän on omien sanojensa mukaan varttikarjalainen. Äidin isä **Sulo Iivonen** on Kanneljärven Hötsölästä. Ja suvussa on luonnollisesti Määttä-verta, kuten suurimmassa osassa kanneljärvisiä on.

Antti Rämänen on käynyt monella paikkakunnalla esittelemässä kirjaansa **Rikottu rajamaa** kirjastoissa ja monissa erilaisissa tilaisuuksissa. Jos huomaatte tällaisen lähitienoilla, kannattaa mennä kuuntelemaan Antin

innostunutta ja mielenkiintoista esitelmää.

## Sukuseura kiinnostui

Määttästen sukuseurassa heräsi kysymys: oliko Määttäsiä mukana ja oliko molemmilla puolilla? Ja löytyihän niitä muutamia sekä valkoisten että punaisten puolelta. Tässä muutama kertomus:

Vuoden 1917 joulun tietämissä ryöstettiin ensimmäisen kerran Veljekset Määttäsen kauppa ja sahatakin vietiin tavaraa. Ryöstöjä tehtiin useita suurillakin joukoilla. Kunnissa oli vallankumousoikeus, joista lähetettiin epäiltyjä Viipuriin. Siellä jaettiin tuomioita taikka syyttömäksi todetut palautettiin takaisin omiin kuntiinsa. Isä Joonas vangittiin ja vietiin Viipurin lääninvankilaan, jossa sai virua useita kuukausia. Hänet vapautettiin ikänsä perusteella ja todisteiden puutteessa. Mukana oli onneakin.

Pojat **Paavo**, **Herman** ja **Taavetti** vangittiin ja vietiin Terijoelle. Hyvällä onnella he välttivät nopean teloituksen ja heidätkin vietiin Viipuriin lisäkuulusteluihin reiluksi kuukaudeksi. Syyte oli salakuljetus ja oletus, että he toivat aseita Venäjältä. Poikien sisar **Aino Valtimo** kävi junalla viikoittain tapaamassa veljiään ja yritti



Antti Rämänen Karjalatalolla kanneljärveläisten syystapaamisessa 15.9.2023

järjestää heille vaatetta ja ruokaa. Sitten veljekset siirrettiin Kivennavalle ja Aino-sisar alkoi huoltaa heitä siellä. Veljesten vapautumisesta ei ole tiedossa yksityiskohtia. Aino kävi myös punaisten toimistolla vaatimassa vapautusta. Tuomioita ei lopulta kuitenkaan annettu ja Määttäset pääsivät vapaiksi.

Muolaan Ilolan kylässä toimi suojeluskunnan päällikkönä jo edelläkin mainittu **Paavo Määttänen**. Lautakunnan kirjuri Emil Luukan pitämistä pöytäkirjoista selvisi paljon Muolaan asioita. Halilan Osuuskaupan hoitajana

oli **Matti Määttänen** punaisten vallan aikana. Epäiltiin, että punaisten elintarvikehuoltoa järjestettiin sitä kautta. Matti oli nimitetty vallankumousoikeuden jäseneksi vasten tahtoaan ja pyysi kolme kertaa eroa ja jäi lopulta siitä kokonaan sivuun. Tutkijalautakunta tuomitsi Määttäsen ensimmäiseen vankiluokkaan ja lähetti 12 miehen ryhmässä Raivolaan. Toukokuun 25. päivänä Raivolan leirillä ammuttiin 19 miestä joukossa myös Matti Määttänen.

**Hannu Määttänen**



# SUKUSEURAN VAAKUNA

Mikkeliläinen Antero Määttä otti keväällä 2001 yhteyttä tuntemaansa heraldikko Arto Kurittuun.

Kurittu laati Antero Määttäsän kertomuksen perusteella puna-kultahopeisen vaakunan, jossa kuusikoro kuvaa suvun nimen metsäistä taustaa (Määttäin, Määtsäin, Metsäin) ja reki kauppa Pietarin suuntaan. Sukuseuralla oli muitakin ehdotuksia, mutta Kuritun ehdotus voitti äänestyksen 7.4.2002.

Reki toi seuran iäkkäämmille jäsenille mieleen paitsi Pietarin kauppamatkat myös evakkoreen.

Kurittu hoiti hyväksyttämisen Heraldisessa seurassa, joka 21.10.2002 rekisteröi vaakunan.

## Toimitus



Arto Kurittu



Värit  
PMS  
punaista 173 tai 485 tai 186c  
Keltaisen 120c tai kultta  
Yläosan hopea on hopea



## SUOMEN HERALDINEN SEURA

on merkinnyt rekisteriinsä numerolla

1106

VAAKUNAN  
jonka omistaa

## Määttästen sukuseura ry



VAAKUNASELITYS



Punaisella kilvellä kultainen reki  
ja hopeinen kuusikoroinen lakio.



Helsingissä

21.10.2002



SUOMEN HERALDINEN SEURA

*Antero Määttä*

Puheenjohtaja

*Arto Kurittu*

Rekisterinhoitaja



# SUKUTOIMINTAAN KOTISEUTUMATKOJEN KAUTTA

**Isäni Tauno Määttänen syntyi vuonna 1918 Kanneljärvellä, silloisella Uudeltakirkolla, Harjun kylässä. Hänen isänsä Risto Määttänen on Hötsölän kylästä ja äitinsä Karoliina o.s. Kakko Hämeenkylästä. Perhessä oli lapsia yhteensä 6, joista Tauno oli nuorin.**

Meillä lapsuudenkotona karjalaisuus ei ollut paljon esillä. Karjalan murretta kuulin, kun Impi-täti vieraili meillä. Kirjahyllyssä oli kuitenkin opuksia kuten *Karjala - muistojen maa* ja *Viihtyisä vanha Viipuri*, joita innokkaana selailin. Jossain vaiheessa sinne ilmestyivät *Siirtokarjalaisen tie* -kirjat, jolloin huomasin, että Määttäsiä oli aika paljon Salon seudulla... Levysoitimesta kuulin Monreposin ym. Karjala-aiheisia sävelmiä. Kotini tauluna oli valokuva isäni kotitalosta Harjun kylästä. Ensin mustavalkoisena, kunnes Tauno teetti siihen värit.

Kun myöhemmin kirjahyllyyn ilmestyi "*Kanneljärvi II*", isäni kertoi, että tekijä *Artturi Kaltokari* oli hänen lapsuudenaikaisia kavereitaan. Artturin aikaisempi sukunimi oli "Kärpänen".

1990-luvulla isäni kävi useamman kerran Viipurissa, jossa hän kuuleman

mukaan toimi ex tempore kokemuspohjaisena bussiooppaana. Hän oli asunut kaupungissa jo ennen sotia. 23. kesäkuuta 1944 kirjatusta Tapaturmatoimiston asiakirjassa osoitteensa on Viipuri, Suonionkatu 7 B 10. Kannaksen kotiseutumatkoi hän ei harrastanut, joskin tarjoutui mukaan, kun kerroin omasta suunnitelmastani. Totesin hänen olevan huonokuntoinen.

## Ensimmäinen kotiseutumatkani

En tarkkaan muista, mistä sain idean ensimmäiseen kotiseutumatkaani 2004. Ilmeisesti inspiraatio tuli Turun Kirjamessuilta. Turun Uusikirkko-kerholla oli pöytä, jossa he esittelivät toimintaansa, myös tulevaa kotiseutumatkaa.

Sen verran suunnittelin matkaa, että mukana oli karttojen lisäksi Kanneljärvi II -kirja, josta olin merkannut isäni kotitalon Harjun kylästä.

11. kesäkuuta astuin Piihovin parkkipaikalla bussiin, joka vei meidät Viipurin ja Uudenkirkon kautta Terijoen Gelios-hotelliin, jossa jo ensimmäisenä iltana oli onnistunut laulutuoquio. Lauluperinne alkoi jo heti ensimmäisellä

matkalla, ja sommittelin lauluviikon nimellä "Karelia Blues".

Lauantaina käytiin kotikylissä, mutta Kanneljärven suuntaan ei ollut muita menijöitä. Umpivenäläiselle taksikuskille näytin kartalta paikkoja.

Viipurintieltä otin suunnaksi "Pobeda", jossa ensin menin Niemenhovin kohdalta järven rantaan. Sitten piti suunnistaa Harjun kylään, ja sovin taksimiehelle tapaamisen kirkolle. Keskellä metsää kuulin käen kukuntaa, minkä tallensin kamerani videolle. <https://youtu.be/2EbXefNnag> (Taustalta kuuluva diskomusiikki kuului viereisestä kesäsiirtolasta.)

Harjun kylää ei ollut enää olemassa, mutta tuli kuitenkin käytyä ensi kertaa isäni lapsuuden mailla.

Aika outoa oli ainoana suomalaisena katsella sen jälkeen kirkkoa ja viereistä hautausmaata, jossa isoisäni ja yksi setäni (*Sulo Määttänen*) on haudattu. Kirkolta menimme taksilla järven toista kautta Peräjärville, josta uudelleen Harjun kylän läpi Kanneljärven asemalle ja sieltä Terijoelle.

Loppumatkaamme osui evakkoonlähdön 60-vuotisjuhla Uudellakirkolla. *Saustiloiden* kanssa

kävin heidän entisessä kotitalossaan.

Takaisin tulimme Koiviston ja Viipurin kautta. Kuvautin itseni ensi kertaa Torkkelipuiston Hirvi-patsaalla. Sama kuva on isästani Siirtokarjalaisen tie -kirjassa.

## Kanneljärviläisten matkassa

Seuraavana kesänä 2005 olinkin kanneljärveläisten matkassa, jossa Määttäset olivat hyvin edustettuina. Matkanjohtajana oli kokenut ja hyvin valmistautunut *Hannu Määttänen*. *Paavo Määttänen* tarjoili matkan jälkeen sukuselvityksiä, ja päivitin oman sukuhaarani tiedot hänelle.

Nyt tunnelma Kanneljärven kirkolla oli toisenlainen yhteislauluineen, puheineen ja kukkienlaskuineen.

Harjun kylän retkellä oppaanani oli *Kyösti Kakko*, jonka kanssa ensi kertaa uimme Kanneljärven Niemenhovin rannassa.

Tällä kertaa Viipurissa kävin myös isäni viimeisessä osoitteessa Suonionkatu 7. Punaisen lähteen torin takana oleva kivitalo on hyvin pystyssä. Nykyinen osoite on Kuibitsevankatu 7.



2008 Harjun kylän retkeläisiä

Kolmantena kertana 2008 mukana oli serkkuni *Keijo Määttänen*, joka oli aikaisempaa paremmin paikallistanut isiemme kotitalon karttojen ja maamerkkien avulla. Löysimme myös Harjun kansakoulun pohjat; mukanaamme olivat opettajien tyttärentyttävät. *(Tämän lehden kannessa on Harjunkylän tien korkein mänty. Kansakoulun jäänteet ovat metsässä tässä kohtaa.)*

Matkan ohjelmaan kuului myös Kuuterselän muistomerkki lauluineen ja puheineen.

## Sukulaisia opastamassa

Seuraavan kerran 2010 Kanneljärvellä olimmekin Keijon kanssa oppaina! Ukrainassa Zaporizjassa asuvat sukulaisemme olivat löytäneet meidät paikallisen televisio-ohjelman avulla. Tapaaminen sovittiin Pietariin, jonne isotätimme *Matilda Kakko* oli perustanut perheensä, johon syntyi neljä tytärtä eli isiemme serkkuja. Kävimme heidän

kanssaan Kanneljärven kirkolla ja Hämeenkylässä. Ensi kertaa pääsin uimaan Suulajärvessä.

## Matkat jatkuivat

Kesän 2011 matkan kohokohta oli pääsy Kanneljärven kirkontornin katolle.

2017 olin jälleen uusikirkkolaisten matkassa, ja Kanneljärvelle pääsin Pietarin sukulaisten kanssa.

Laatokan risteilyn peruttua ohjelmaan lisättiin Pietarin kiertoaajelu ja käynti Kronstadtin kaupungissa (suosittelen). Viipurissa Torkkelipuiston ja Punaisen lähteen torin ohella tutustuin uusittuun Espilään.

Viimeisin kotiseutumatkani 2019 liittyi 75-vuotta evakkoonlähdistä -teemaan - Hannu Määttäsän johdolla perinteisin ohjelmin. Harjunkylän sijasta kävin Hämeenkylässä ja Suulajärvellä. Viipurin kiertokävelyllä Torkkelipuiston ja Punaisen lähteen torin ohella tutustuin uusittuun Espilään.



2008 Keijon kanssa löysimme isiemme kotitalon paikan.

## Ja päättyivät ?

Koronan takia jo suunnitellut matkat peruttiin alkaen vuodesta 2020. Sen jälkeen rajat sulkeutuivat Ukrainan sotien takia.

*Teppo Määttänen*



Keijo, pikkuserkkumme Irina Vlasova, minä ja pikkuserkkumme Tamaran tytär Olga Kimmel.

# Naantalin historia alkaa luostarista



Sukuseuran kesätapaaminen on perjantaina 5.7.2024. Risteilemme Turusta Naantaliin, missä tutustumme vanhaankaupunkiin ja keskiaikaiseen kivikirkkoon.

**Naantali on yksi Suomen vanhimmista kaupungeista. Naantalin historia ulottuu vuoteen 1443, jolloin kuningas Kristoffer antoi suostumuksensa birgittalaisluostarin sijoittamiseen Naantalin Ailostenniemeen. Tätä ennen luostari toimi muutaman vuoden Maskun Karinkylässä. Luostari oli ensimmäinen laitos Suomessa, joka sivistä naisia.**

Luostarin yhteyteen perustettiin kaupunki, joka sai kauppapaikan oikeudet.

Luostarin sijoituspaikka sai latinankielisen nimen "Vallis Gratiae", Armon laakso. Keskiaikaisen ruotsinkielisen käännös oli Nadhendaal, josta muokkaantui suomeksi "Naantali". Latinankielisen "Vallis Gratiae" nimen alkukirjaimet "vg" ovat kaupungin vaakunassa.

Luostarin toiminta päättyi 1500-luvulla uskonpuhdistukseen. Toiminta hiljeni nunnien ikääntyessä, ja luostari muuttui hiljalleen iäkkäiden, turvattomien naisten suojapaikaksi, kunnes viimeinen nunna Elina Knutintytär kuoli vuonna 1591.

## Keskiaikainen kivikirkko

Luostarikokonaisuuteen kuulunut Naantalin kirkko on suurin keskiaikainen kirkko maassamme Turun tuomiokirkon jälkeen. Se on nykyään ainoa luostarista jäljellä oleva rakennus.

Naantalin kivikirkkoa on edeltänyt puukirkko. Kaivauksissa 1963–1964 on löydetty puukirkon perustus, kooltaan noin 27 × 15 metriä. Tämä kirkko lienee poistunut käytöstä kivikirkon valmistuttua 1400-luvun

loppupuolella. Puukirkon jäänteet olivat kivikirkon sisällä, ja oletettavasti kivikirkko on rakennettu sen ympärille.

## Vanhakaupunki

Naantalin vanhan kaupungin alue on todennäköisesti asutettu jo 1100-1200-luvuilla. Luostarin lisäksi vanhankaupungin kehittymiseen on vaikuttanut Turun akatemiaprofessorin Petter Elfvingin avaama Naantalin terveyslähde vuonna 1723. Naantalin kylpylälaitos avasi ovensa 140 vuotta myöhemmin. Vanha kylpylärakennus tuhouttiin 1960-luvulla, mutta sen vieressä sijainnut Merisali on edelleen olemassa.

Vanhan kaupungin pääkatu oli alun perin Turusta tulevan maantien jatko, jota 1700-luvun alussa kutsuttiin Suurkaduksi tai Isokaduksi, myöhemmin Aleksanterinkaduksi. Kujanteiden varrella sijaitsevat pienikokoiset aidoilla rajatut tontit. Katuverkosto suoristettiin vuonna 1649. Vanhassa tiivisti rakennetussa ympäristössä rakennuskannan ikäjakauma ulottuu 1700-luvulta tähän päivään.

## Kultaranta

Vuonna 1920 suurliikemies Alfred Kordelinin rakennuttamasta Kultarannan huvilatilasta tehtiin tasavallan presidentin kesäasunto.

Tämä auttoi kaupunkia saamaan mantereen ja Luonnonmaan välille sillan, joka nimettiin presidentti Svinhufvudin mukaan Ukko-Pekan sillaksi.

## Toimitus



Jokaisella "itseään kunnioittavalla" sukuseuralla on kotisivut - myös meillä. Tässä lehdessä ei ole Sukuseuran sääntöjä, jäseneksi liittymislomaketta, yhteystietoja tai kokouspöytäkirjoja. Ne löytyvät sivustolta.

Määritelmän mukaan "kotisivu on sivuston oletus- tai etusivu". Meillä se on osoitteessa [maattassuku.fi](http://maattassuku.fi). Sieltä voi siirtyä valikon tai linkkien kautta alisivuille tai poimia aineistoja itselleen - kuten tämän lehden.

Nykyinen sivuston versio on periytynyt aikaisemmista aineistosta - juuri mitään poistamatta - ja sen takia sitä voi luonnehtia sekavaksi. Osaavalle ylläpitäjälle olisikin tarjolla mielenkiintoinen tehtävä uudistaa sekä sivuston ulkoasua että sen sisältöä!

## Julkiset ja jäsensivut

Kotisivustomme jakautuu julkiseen osaan, joka avautuu kaikille Internet-käyttäjille, ja jäsenosaan, mikä on tarkoitettu vain Sukuseuran jäsenille. Jäsensivuille pääsee sisäänkirjoittautumisella:

## Määttästen sukuseura ry

Jäsensivut Hae sivustolta... Hae

Etusivu Tapahtumat Yhteystiedot Ajankohtaista Tiedotteita Sukuhistoriaa Sukukirja Sukutiedoista Lisätietoa Sukuseura Linkkejä Tiedonvaihtoa Family History News Jäseneksi liittymislomake Kesätapaaminen 2024

### Viimeisimmät päivitykset

- ▶ Määttästen Sukuseuran Kesätapaaminen 2024 22.8.2023
- ▶ Riitta Kurkela: MÄÄTTÄNEN/MÄÄTTÄ-SUVUN ALKUPERÄ 21.8.2023
- ▶ Timo Määttäsen kirja "Sukujeni matkassa" 28.1.2023
- ▶ Aino Valtimon kertomus vuodesta 1918 14.1.2023
- ▶ Jaana Jokinen Australiasta . . . 4.1.2022
- ▶ Kanneljärveläisten syystapaaminen Karjalatalolla 10.10.2021 1.6.2021
- ▶ Uusikirkko Kanneljärvi 2021 lehti 1.6.2021
- ▶ Määttästen naimakauppoja Uudellakirkolla 30.8.2020
- ▶ Uusikirkko Kanneljärvi -lehti 2020 ilmestyi! 30.5.2020

### Etusivu



- **Käyttäjätunnus** on sähköpostiosoitteesi. Tähän osoitteeseen sinulle lähetetään Sukuseuran tiedotteet kuten kokouskutsut.
- **Salasanan** määrittelet itse.

Jos salasanasi unohtuu, valitse linkki "Unohtitko tai haluatko luoda salasanan?".

Jos et tiedä, mikä on jäsenyytesi sähköpostiosoite, voit joko ilmoittautua uutena jäsenenä tai ottaa yhteyttä jäsenasioiden hoitajaan - jonka yhteystiedot löydät kotisivuilta.

### Facebook

Fabebook-ryhmämme "Määttästen Sukuseura ry" (osoitteessa [facebook.com/groups/maattassuku](https://facebook.com/groups/maattassuku)) on epävirallinen. Ryhmään ei edellytetä

kuulumista Sukuseuraan eikä edes sukuun.

### Toimitus

# SUKUKIRJAMME

**Sukuseuramme perustettiin kesällä 2000. Sen suurin saavutus toistaiseksi on Sukukirjan julkaiseminen jo vuonna 2006. Kirjan nimi on "Määttästen suvusta (ennen evakkoaikaa) - Karjalainen suku äyrämöisen sydänmailta".**

Tämä kovakantinen puhelinluettelon kokoinen 368-sivuinen opus ei ole pelkästään sukuluettelo, vaan tietokirja sukumme ja kotiseutumme historiasta. Lisäksi kirjassa on runsaasti perinnetietoa vanhoilta ajoilta, merkittävistä suvun henkilöistä ja erilaisia tarinoita ja muisteluita.

Kirjan esipuheessa todetaan:

*"Tämä kirja on laadittu erityisesti sukumme jälkipolville, jotka eivät omakohtaisesti juuri lainkaan tunne Karjalaa. Heillä ei useinkaan ole omaa Karjala-kirjallisuutta, pitäjä- ja kyläteoksia, kotiseutulehtien monipuolisia kirjoituksia, eikä usein myöskään aikaa laajan ja hajanaisen kirjallisuuden kahlailmiseen. Siksi tähän kirjaan on rakennettu sukukirjaksi ehkä poikkeuksellisen perusteellinen kotiseutujen ja sen historian esittely."*

Voisi sanoa: Jos vähänkin on kiinnostunut sukunsa menneisyydestä (ja entisestä kotiseudustamme), kirjan paikka on

kirjahyllyn kunniapaikalla.

Kirja on erinomainen lahja esimerkiksi uusille ylioppilaille, syntymäpäiviään viettäville tai vaikka joululahjaksi. Sen sisältö ei vanhene.

## Toimitus



Äyrämöissuku Määttää/Määttäin näyttää esiintyneen nimellään Äyräpään kihlakunnassa viimeistään 1400-luvun alussa, mahdollisesti paljon aikaisemminkin. Kirjassa annetaan yleiskuvaus seutukunnan historiasta sekä kokonaiskuvaus suvusta ja sen kehityksestä toiseen maailmansotaan saakka. Tällöin lähes koko suku revittiin juuriltaan sen joutessa evakkoon.

Voit tilata sukukirjan Riitta Kotilaiselta

(riitta.h.kotilainen@gmail.com, 050 541 1167).



Hinta on 30 euroa/kpl. Hintaan lisätään postituslaatikon hinta (nyt 7,90 €).

Helsingin seudulla Sukukirjaa myy Hannu Määttänen,

(hannu.m@teknofokus.fi, 0400 601 647).



Määttästen suvusta

## Määttästen suvusta

(ennen evakkoaikaa)



Karjalainen suku  
äyrämöisten sydänmailta



<Ilmoitus>

**Määttästen Sukuseura ry.**

**järjestää jäsenilleen ja perheilleen**

# **Kesätapaamisen.**

**Risteilemme Turusta Naantaliin ja takaisin Höyrylaiva s/s Ukkopekalla. Tule Sinäkin mukaan!**

**Aika: Perjantaina 5. heinäkuuta 2024 kello 11.00 - 17**

**Lähtö- ja paluupaikka: Turku, Martinsillan vieressä, Aurajoen länsipuolella (Linnankatu 40) (Pysäköinti lähikaduilla 0,60 € / tunti)**

**Ohjelmassa:**

- **Menomatalla esittelyt ja kalakeittolounas halukkaille.**
- **Naantalissa lounasmahdollisuus, tutustumiset venesatamaan, vanhaan kaupunkiin ja Naantalin kirkkoon sekä yhteinen kahvihetki**
- **Paluumatkalla meitä viihdyttää duo Timo & Hannu.**
- **Turussa halukkaille "jatkot" Vaakahuoneella. Joka ilta elävää musiikkia.**



**Ilmoittautuminen osoitteessa:**

[maattassuku.fi/kesatapaaminen-2024/](https://maattassuku.fi/kesatapaaminen-2024/)

**Osallistumismaksut: Sukuseuran jäsenet: 40 €, muut 50 €. Alle 12 v. 20 €. (Sisältää laivamatkat ja ohjelmat. Ei sisällä ruokailuja.)**

**Lisätietoja: [facebook.com/events/869073051544319](https://facebook.com/events/869073051544319)**